

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
t.a.v. minister C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

17 mei 2019 | Kenmerk: TW/lva/19021 | Betreft: richtsnoer bestrijdingsmiddelen

Geachte mevrouw Schouten,

Dat we te maken hebben met een alarmerende achteruitgang van insecten is u bekend. En dat bestrijdingsmiddelen daar een rol bij spelen ook. De *tour de table* rond het nieuwe EU-richtsnoer voor de bijen op de aanstaande EU-vergadering van 20-21 mei is een belangrijke mogelijkheid om de achteruitgang van de insectenstand een halt toe te roepen.

Al in 2013 is door de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid EFSA een voorstel voor een richtsnoer voor bijen opgesteld, dat sindsdien ligt te wachten om aangenomen en ingevoerd te worden. In uw kamerbrief van 19 april jl. over dat bijenrichtsnoer, hebt u aangegeven dat Nederland internationaal een aanjaagrol wil vervullen als het gaat om het behoud van onze bestuivers. Nederland heeft echter tot nu toe geen voor ons zichtbare stappen ondernomen om te pleiten voor het nieuwe richtsnoer. Gelukkig lijkt het tij nu te keren. Er ligt een Deltaplan Biodiversiteitsherstel, dat u vanuit het nieuwe perspectief van de kringlooplandbouw heeft omarmd. Vanuit dit perspectief hopen en verwachten wij dat Nederland het voorliggende richtsnoer voor de bijen krachtig zal steunen.

Recent onderzoek heeft aangetoond dat aanscherping van de toelating van bestrijdingsmiddelen in elk geval op drie aspecten noodzakelijk is. Allereerst dienen de risico's van *combinaties* van verschillende middelen te worden vastgesteld, in aanvulling op hun afzonderlijke effect. Het is logisch om dit per teelt te beoordelen, omdat in elk gewas immers vaak specifieke middelen worden gebruikt. Vervolgens is meer aandacht nodig voor *sluipende effecten* van lage dosering op de gezondheid en voortplanting van nuttige en onschadelijke insecten zoals vlinders en bijen. En ten slotte is het essentieel om een extra testfase van *veldproeven* in de toelatingsprocedure op te nemen om de doorwerking van nieuwe middelen in de praktijk te kunnen beoordelen.

Daarnaast maken wij ons grote zorgen om de herbeoordeling van thiacloprid. Binnenkort wordt het gewasbeschermingsmiddel Calypso, met als werkzame stof de neonicotinoïde thiacloprid, herbeoordeeld. Wij maken ons grote zorgen over de effecten van dit middel op insecten. Een studie van de Leidse universiteit uit 2018 toont sterk negatieve effecten van dit middel aan op waterinsecten. Hoewel het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden heeft aangegeven dat deze studie te laat is binnengekomen om mee te kunnen wegen in haar oordeel, vragen wij u dringend om deze nieuwe studie wel mee te nemen in uw beoordeling. Een eventuele toelating ondermijnt ons inziens de effectiviteit van het Europese verbod op de drie andere neonicotinoïden in grote mate. En bovendien vormt het middel een potentiële bedreiging voor insecten, die zoals bekend sterk onder druk staan in Nederland en daarbuiten.

p/a Mennonietenweg 10

Postbus 506

6700 AM Wageningen

T 0317 46 73 46

info@vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl

IBAN NL70INGB0005134425

IBAN NL63TRIO0212488074

BTW-nr. NL009193431801

KvK 41048624

Mede gezien uw eigen ambities zoals o.a. vastgelegd in uw Landbouwvisie, zijn wij ervan overtuigd dat bovenstaande ook u niet onberoerd laat. Wij vertrouwen er daarom op dat u het EFSA-richtsnoer omarmt, om zodoende daadwerkelijk zaken te kunnen veranderen voor de insecten. Wij zijn u daarbij gaarne behulpzaam.

Met vriendelijke groeten,

Titia Wolterbeek

DE VLINDERSTICHTING
& SOORTENNL

Hank Bartelink

LANDSCHAPPEN NL

mede namens:

Marc van den Tweel

NATUURMONUMENTEN

Fred Wouters

VOGELBESCHERMING

